

VERKSAMHETSBERÄTTELSE
Sveriges Spelmäns Riksförbund
1/1 2022 - 31/12 2022

Inledning

Verksamhets och spelåret 2022 är till ända och nu återstår att samla erfarenheter och kunskaper för att kunna ta sig vidare. Digitala lösningar i all ära men det kommer inte att kunna ersätta det personliga mötet fullt ut och definitivt inte vara ett fullgott komplement, om ens överhuvudtaget fungerande, till att musicera. Det finns dock positiva sidoeffekter av att behöva teknik. Stora geografiska avstånd minskar i den digitala världen och möjligheten att upprätthålla kontinuitet i styrelser och andra grupper ökar.

Kulturlivet har fått kämpa för att återstartas och efter hand har det också funnits hjälp att få i form av medel som kunnat sökas. Återstarten har av naturliga skäl sett väldigt olika ut över landet. I kölvattnet av pandemin öppnade sig flera möjligheter till att tänka nytt, omsätta idéer som under en tid av påtvingad återhållsamhet nu kunde förverkligas.

Min bild av folkmusikgenren är att det fysiska mötet är centralt för många. Helt naturligt eftersom vi uppskattar musik och dans som i ärlighetens namn funkalar alla bäst när det utövas i "verkligheten", eller IRL, som det också kan heta.

Att utöva vårt intresse tillsammans med andra i den lokala miljön är en grundplåt och en hörnsten som vi bygger tillsammans. Jag tror också att den företeelsen behöver upplevas på plats för att riktigt kunna förstås. Jag skulle vilja gå så långt att säga att det är en av de viktigaste anledningarna till att vi alla väljer att vara i den här miljön.

Det är väldigt viktigt att värna om och samtidigt få fler att upptäcka, uppleva och värdesätta det som har skapats under många år. En förutsättning för det är att vi får fortsätta att odla vårt intresse och vårt engagemang, fortsätta arrangera möten både i form av spelträffar och konserter. Folkmusikgenren befinner sig på många plan i samhället och genomsyras av en stark vilja.

En vilja av att få utöva, mötas och stärkas av gemenskapen.

Sveriges Spelmäns Riksförbund

Sveriges Spelmäns Riksförbund (SSR) är en sammanslutning av utövare och vänner av folklig musik och har till ändamål att som riksorganisation främja och företräda folkmusiken. SSR är Sveriges största folkmusikorganisation med ca 5500 medlemmar organiserade i 23 landskapsförbund över hela landet.

Sveriges Spelmäns Riksförbund stöttar arbetet för den traditionella musikens och dansens fortlevnad och utveckling i Sverige. Riksförbundet har två tydliga uppgifter, dels finns vi till som en samarbetspart i den lokala och regionala musikmiljön, dels är vår uppgift att samverka med kulturorganisationer och myndigheter på nationell nivå.

Förbundet uppmuntrar initiativ till samverkan med andra musikkulturer. Sveriges Spelmäns Riksförbund värnar om demokrati och rättvisa, med övertygelsen om att alla människor är lika mycket värda.

Riksförbundet arbetar för att:

- hävda folkmusikens ställning som självständig konstform och omistligt kulturvärde
- vidmakthålla och aktivt levandegöra folkliga traditioner

SSR samverkar med andra organisationer och institutioner inom en mängd områden. Det kan gälla uppvaktningar av centrala myndigheter, forskning kring skandinavisk och europeisk folkmusik, folkmusikutbildningar, eller annat som rör traditionell musik och dans.

Landskapsförbunden bedriver den regionala verksamheten för våra medlemmar, till exempel i form av träffar, spelmansstämmor och kurser.

Vid verksamhetsårets slut bestod förbundet av 5 427 medlemmar fördelade på 23 landskapsförbund runt om i landet.

Blekinge spelmansförbund	76
Bohusläns spelmansförbund	157

Dalarnas spelmansförbund	1232
Dalslands spelmansförbund	36
Gotland Spelfolki	18
Gästriklands spelmansförbund	128
Hallands spelmansförbund	145
Hälsinglands spelmansförbund	172
Jämtland/Härjedalens spelmansförbund	125
Medelpads folkmusikförbund	190
Norrbottnens spelmansförbund	57
Skånes spelmansförbund	632
Smålands spelmansförbund	248
Stockholms spelmansgille	124
Södermanlands spelmansförbund	244
Uplands spelmansförbund	308
Värmlands spelmansförbund	157
Västerbottnens spelmansförbund	286
Västergötlands spelmansförbund	579
Västmanlands spelmansförbund	107
Ångermanlands spelmansförbund	63
Örebro läns folkmusikförbund	189
Östergötlands spelmansförbund	154

Jubileum SSR 75 år

1947 bildades Sveriges Spelmäns Riksförbund i Leksand i Dalarna. 2022 var det följdaktligen 75 års jubileum och den 1 okt firades detta i form av en konsert. Gruppen Breda Gatan bestående av Ola Hertzberg, Emma Härdelin, Johanna Bölja och Kjell-Erik Eriksson agerade värdar och "husband". Johanna och Kjell-Erik var konferencierer under konserten. Lotta Johansson och Brita Ström bidrog med dans tillsammans med fiolspelmanen Pelle Björnlert och Siw Burman, även hon på fiol. SSR mottog gratulationer från Kulturens bildningsförbunds ordförande Åsa Kratz i form av blommor och en värdecheck. SSR arrangerade jubileet i samarbete med Dalarnas spelmansförbund under Höststämman i Moraparken. Arrangemanget blev välbesökt och uppskattat.

Organisation

Förbundsstyrelse

Ordförande	Hadrian Prett	Stockholm
Vice ordförande	Astrid Selling	Bräkne-Hoby
Sekreterare	Annelie Westerlund	Alingsås
Ledamot	Siw Burman	Lycksele
Ledamot	Mattias Östling Lundgren	Ballingslöv
Ledamot	Gunnar Nilsson	Östersund

Styrelsen har under året haft 12 protokollförda digitala möten, konstituerande möte och två beslut tagna per capsulam inkluderat.

Årsstämman 2022 genomfördes digitalt via Zoom den 24 april. Paus begärdes för att få fram extra underlag och stämman upptogs igen den 1 maj. Per Lodenius blev vald till stämmans ordförande. Den 24 april deltog 36 st delegater i mötet och den 1 maj deltog 33 st.

Förvaltning

Förbundet har en anställd verksamhetsledare på 75%.
Tjänsten folkmusikkonsulent 25% har avecklats under året.

Arbetsuppgifter är bland annat att vara representant, språkrör och öra för förbundet. Dessutom hanterar verksamhetsledaren administrativa uppgifter och ekonomi. SSR arbetar kontinuerligt med att förbättra rutiner kring ekonomihantering och till vår hjälp har vi idag bokföringsfirman NetOffice och mjukvarusystemet Fortnox.

Motioner från stämman 2022

Motion från Dalarnas spelmansförbund. Motionen uppmärksammade behov inom följande områden: medlemsregister, hantering av medlemstidning och hantering av instrumentförsäkring. Behov, tidsplan, arbetssätt definierades och det bildades en referensgrupp bestående av Brita Ström Dalarnas

spelmansförbund, Anders Bergkvist Dalarnas spelmansförbund och Patrik Andersson Tidman verksamhetsledare SSR. Gruppen har arbetat med att kartlägga nuläge, definiera behov, system och möjliga plattformar.

Motion från Västerbottens spelmansförbund rörande medlemsavgifter för ungdomar. Beslut kring motionen togs 2022 och det beslutades om att en testperiod skulle påbörjas. Landskapsförbunden som fick uppgiften var: Västergötland, Hälsingland och Västerbotten.

Styrelsen fortsätter arbetet med att se över rutiner för detta samt eventuella ekonomiska effekter.

Denna period, som sträcker sig under två hela verksamhetsår 2022 och 2023, ska därefter slutrapporteras.

Kommunikation

Spelmannen

Riksförbundets medlemstidning Spelmannen ges ut 4 ggr/år. Den når alla medlemmar och har 176 icke medlemsanslutna prenumeranter. Spelmannen är en viktig portal för riksförbundet och spelmansrörelsen som även når utanför landet. Annonstillströmningen ökade något efter pandemiåren.

Sociala medier

Riksförbundet arbetar aktivt med närvaron på sociala medier och har ökat interaktionen markant med våra medlemmar och andra aktörer inom genren. Det är prioriterat hos SSR att informera om kulturpolitik, festivaler och stämmor, lokala träffar som är viktiga för landskapsförbunden. SSR finns på Facebook, Instagram, Youtube och Spotify.

Hemsida

Riksförbundets hemsida är en viktig kanal för att ge informera om förbundets organisation och verksamhet. En sida som också ska hjälpa den intresserade av traditionell musik och dans att hitta sitt regionala förbund.

Administrativ plattform

Riksförbundet jobbar i huvudsak med plattformen M365 som också är tillgänglig för alla landskapsförbund. Under 2022 har ett intranät för hela organisationen börjat att byggas.

Främjande verksamhet

Seminarium och eftersnack

SSR genomförde 9 st seminarier i digitalt format under 2022.

Upplägget riktade sig till styrelsemedlemmar i SSR:s landskapsförbund i första hand men även andra inbjudna gäster har deltagit. Efter på seminariet inbjuds alla att ställa frågor, diskutera och reflektera.

Seminarier under 2022

Öppet samtal om nuläge, erfarenheter och utmaningar

Spelmanslåtar från Nordanstig – Samtidens Kompositioner
Jesse Ljung och Thomas von Waschenfelt

Varför har vi folkmusikinstitut?
Per Gudmundsson och Magnus Holmström

MAIS – Musikarrangörer i Samverkan
Erik Palm

Ung och nyexad
Anna Ekborg

Spelmansförbundet 75 år
Dan Lundberg

FolkOrg
Linda Dyrnes

Notboksprojektet
Hadrian Prett och Siw Burman

Bygdegårdarnas riksförbund
Stefan Lövgren

Rikskurser med inriktning på barn och unga

SSR stöttar och ger bidrag för kurser som arrangeras av landskapsförbunden med inriktning på barn och unga. Dessa kurser och/eller läger pågår ofta under flera dagar. Inbjudna pedagoger lär ut låtar, oftast med en stark geografisk koppling.

Under 2022 genomfördes rikskurser i:

Medelpads folkmusikförbund
Västergötlands spelmansförbund
Smålands spelmansförbund
Värmlands spelmansförbund
Östergötlands spelmansförbund

Sammanlagt deltog 155 spelglada ungdomar på dessa kurser fördelat på 52 killar och 103 tjejer.

ETHNO

68 deltagare från 18 länder deltog under årets Ethno i Rättvik, det första sommarlägret sedan 2019. Tio SSR-stipendiater från åtta av medlemsförbunden deltog i årets läger. Totalt var deltagarantalet lägre än vanligt, framför allt bland svenska deltagare, förhoppningsvis enbart en effekt av pandemin. Gruppen genomförde som vanligt fyra konserter. Under hösten åkte fem deltagare och två ledare på en tre veckor lång turné under namnet Ethno on the road. Turnén var mycket lyckad med många uppskattade workshops på skolor i södra Sverige. Flera samarbetspartners är intresserade av ett långsiktigt samarbete så det är möjligt att det kan bli en fast turnéslinga i södra Sverige, kompletterad med en parallell som går i norra. Ethno arrangeras av Folkmusikens hus.

2022 års ETHNO-stipendiater kom från dessa förbund:

Västmanlands spelmansförbund
Jämtland/Härjedalens spelmansförbund

Hallands Spelmansförbund
Hälsinglands spelmansförbund
ÖLFM-Örebro Läns Folkmusikförbund
Skånes Spelmansförbund
Östergötlands Spelmansförbund
Västergötlands spelmansförbund

Notboksprojektet

SSR är huvudansvarig tillsammans med Kulturens bildningsförbund och planerar och genomför projektet tillsammans med olika landskapsförbund kring att göra det lokala låtmaterialet levande igen.

Projektet genomfördes under 2022 med Jämtland/Härjedalen spelmansförbund som arrangör under festivalen Nordic soundscapes.

Zornmärkesnämnden

Zornmärkesuppspelningarna är en möjlighet att belysa musik från olika landskap där utövare av folkmusik får spela upp sin musik för en jury. SSR är representerad i nämnden och har där en observerande funktion.

Uppspelningarna genomfördes 2022 i Linköping.

Samspelsmedaljen

Under rubriken Samspel i Sundsvall (Samspelshelgen) sätts samspelet i fokus. Medelpads folkmusikförbund är huvudarrangör och SSR är medarrangör.

Instrumentförsäkring

SR erbjuder sedan många år en förmånlig instrumentförsäkring i samarbete med Folksam till alla sina medlemmar. Försäkringen administreras av en utvald grupp på tre personer, Göran Jönsson, Skånes spelmansförbund, Johan Eriksson, Dalarnas spelmansförbund och Patrik Andersson Tidman, verksamhetsledare SSR.

Gruppen har haft god kontakt under året. Diskussioner har förts kontinuerligt om utveckling och förbättringar kring försäkringen. Manual för handhavande och en premiekalkylator finns till hands för att underlätta hanteringen av instrumentförsäkringen för ombuden i alla landskapsförbund.

Gruppen har två årliga möten med försäkringsbolagets representanter efter premieredovisningen.

Frågor som gäller bedömningar av skador, vad som kan försäkras och hjälp att hantera försäkringen för ombuden är exempel på uppgifter som gruppen kontinuerligt besvarar och hanterar.

Instrumentförsäkringen fungerar bra och är mycket uppskattad av våra medlemmar.

Notskrivningsprogram

SSR:s medlemmar har förmånlig abonnemangsrabatt på mjukvaran ScoreCloud.

Ole Hjorths Minnesfond

Med anledning av legendaren och storspelmannen Ole Hjorts bortgång 2021 beslutade styrelsen för SSR att inrätta en minnesfond i hans minne. Fonden har till uppgift att uppmärksamma Ole Hjorts pedagogiska gärning såväl som hans musikerkarriär och som traditionsbärare.

Styrelsen har därför utsett en arbetsgrupp bestående av Hadrian Prett, Sven Ahlbäck och Siw Burman till att arbeta med detta.

Samverkansorgan och paraplyorganisationer

Kulturens bildningsverksamhet

SSR och 5 st andra rikskulturorganisationer bildade 2010 studieförbundet Kulturens som är partipolitiskt och religiöst obundet. Kulturens är studieförbundet för kulturutövare. De arbetar för att alla ska kunna ta del av och utöva kultur i hela landet och bedriver folkbildningsverksamhet inom sång, musik, dans, teater/drama, filmskapande, bild och form.

Varje år upprättar Kulturens och SSR en handlingsplan för genomförandet av en rad gemensamma satsningar med målet att utveckla och erbjuda aktiviteter till medlemmarna ute i landskapsförbunden.

Ax-kulturorganisationer i samverkan

SSR är representerad och engagerad i Ax genom en styrelseplats. Ax bildades

1996 och är en samarbetsorganisation för i Sverige verksamma, rikstäckande organisationer aktiva inom amatör- och deltagarkultur. I Ax samlas 23 nationella förbund verksamma inom olika delar av den ideella kultursektorn.

MAIS - Musikarrangörer i Samverkan

SSR har sedan 2021 medlemmar i MAIS. Det är ett samarbetsorgan för riksförbund inom musikområdet som företräder ideellt organiserade och fria musikarrangörer över hela landet.

De arbetar med att förbättra villkoren för Sveriges musikarrangörer både med arrangörsutveckling och genom dialog med statliga myndigheter och andra makthavare.

De förbund som ingår i MAIS representerar närmare 1 500 musikarrangörer runt om i landet. I föreningarna finns över 100 000 enskilda medlemmar och man arrangerar årligen upp emot 10 000 musikarrangemang med mångdubbelt fler arbetstillfällen för i de flesta fall frilansande musiker.

European Folk Network

SSR blev medlem i EFN 2020 och har sedan dess följt händelser och utveckling i nätverket. Kunskapsutbyte, seminarier, nätverkande och föredrag är exempel på innehåll. EFN är europeiskt nätverk för folk och traditionell musik och kultur på initiativ av den skotska organisationen Burnsong. 2019 formaliserade en liten grupp stadgar och sökte medel. Nätverket registrerades i Belgien som en non-profitorganisation. En styrgrupp fick uppdraget att göra upp planer för nätverket, uppmuntra deltagare att bli medlem, organisera en styrgrupp och bygga EFN:s struktur.

De bjuder in till en årlig konferens och jobbar aktivt med kartläggning av den folkliga/traditionella sektorn i Europa. För att uppdatera sina medlemmar skickar de nyhetsbrev kontinuerligt.

Nordic Folk Council - NFC

NFC är en sammansättning av nationella organisationer inom folkmusik och dans i de nordiska länderna. Rådet fungerar som en informationskanal och en samlande kraft för folkkultur i Norden. Uppgiften som ordförande i rådet roterar. SSR hade uppgiften under perioden 2020-2022 och lämnade under året över

ansvaret till Temp i Danmark.

Samarbetsnämnden för folklig dans

SSR är en av 11 medlemmar i Samarbetsnämnden för folklig dans. organisationer har representanter i styrelsen: Svenska Folkdansringen, Folkmusikens hus i Rättvik, Inst. för kulturvetenskaper (Göteborgs universitet), Riksförbundet för folkmusik och dans (RFOD), Smålands musikarkiv, Sveriges spelmäns riksförbund (SSR).

Under 2022 har styrelsen öppnat upp diskussioner kring hur intresset för folkdans ser ut i Norden. Bland annat har ett folkdansseminarium arrangerats på Stallet med inbjudna föreläsare med Mats Nilsson som moderator.

Nationella samverkansrådet för folkmusik och dans

Rådet består av Eric Sahlström Institutet, Riksförbundet för folkmusik och Dans, Svenska Folkdansringen, Kulturens Bildningförbund och SSR.

Under året har ett omfattande arbete gjort för att utveckla paraplyets form, arbetssätt och agenda.

Mötesplatser och nätverkande

Folk & Kultur

SSR deltog tillsammans med Kulturens bildningsförbund i kulturkonventet Folk & Kultur, som varje år arrangeras i Eskilstuna.

Folk och Kultur säger om sig själva att ”-Tillsammans skapar vi Sveriges ledande konvent och mötesplats där konstens och kulturens betydelse i demokrati och samhällsutvecklingen står i fokus.”

Folk och Kultur ska

- utveckla en tvärssektoriell mötesplats för samhällsutveckling med konst och kultur som grund.

bidra till ett demokratiskt och hållbart samhälle genom att vara en katalysator för ett fritt och tillgängligt konst- och kulturliv i hela landet.

Folkelarm

Folkelarm arrangerades första gången 2005, och har blivit en årlig begivenhet,

Målet med Folkelarm är att marknadsföra folkmusikartister. Artister från hela Norden kan ansöka om att spela på Folkelarm och en jury väljer ut artister med utgångspunkt från kriterier bestämda av styrgruppen i Folkelarm.

Folkelarm har sedan starten delat ut Folkelarmpriset (Norwegian Folk Music Awards). Priset delas ut till folkmusikproduktioner från innevarande år. Folkelarm delar ut priser i 8 kategorier vid varje tillfälle.

SSR närvarar här som delegat och Folkelarm är ett viktigt forum för att samtala och utbyta erfarenheter med nordiska systerorganisationer och närvara på seminarier och konserter.

Branschfrukost

Riksförbundet för Folkmusik och Dans har bjudit till en serie träffar i ett informellt format som går under namnet Branschfrukost. Tanken är att skapa en träffyta där man kan inspireras, hitta nya kontakter och/eller samarbetspartners. Serien har presenterats i ett digitalt format under pandemin men har under 2022 också varit fysiska träffar. SSR är medarrangör.

Folk & Världsmusikgalan

På Folk & Världsmusikgalan delas pris ut i flera olika kategorier till årets främsta inom genren. Galan är också en viktig mötesplats för alla inom genren. FoV arrangeras vartannat år. Under 2022 har SSR medverkat i olika arbetsgrupper inför nästa gala som sker i Skellefteå 2023.

Slutord

SSR riktar ett tack till alla medlemmar för spelåret 2022. Det är alla ni som är ryggraden i vår verksamhet och allt ert arbete och engagemang är otroligt viktigt för oss.

Fortsätt att mötas, träffas och framförallt spela tillsammans. Det är det som är vår särprägel och som gör vår genre så speciell.

Patrik Andersson Tidman
Verksamhetsledare
Sveriges Spelmäns Riksförbund

Följande handlingar har undertecknats den 23 mars 2023

Verksamhetsberättelse_SSR_2022.pdf

(178161 byte)

SHA-512: c0994327ec503cc61d3dae543c373dafd6262
fad1d0580ded6e78e776d4da21a49da9258628bd7dfba5
6825d9f81cdcd20f4ea3ae2c1949c6b4acb5d47b74ab1

Underskrifter

2023-03-23 17:56:24 (CET)

Mattias Joachim Östling Lundgren

Undertecknat med e-legitimation (BankID)

2023-03-23 16:33:35 (CET)

Astrid Selling

Undertecknat med e-legitimation (BankID)

2023-03-23 17:07:31 (CET)

Siv Maine Louise Burman

Undertecknat med e-legitimation (BankID)

2023-03-23 15:37:11 (CET)

Annelie Vesterlund

Undertecknat med e-legitimation (BankID)

2023-03-23 15:37:16 (CET)

Gunnar Nilsson

Undertecknat med e-legitimation (BankID)

2023-03-23 15:49:49 (CET)

Hadrian Prett

Undertecknat med e-legitimation (BankID)

Undertecknandet intygas av Assently

Verksamhetsberättelse SSR 2022

Verifiera äktheten och integriteten av detta undertecknade dokument genom att skanna QR-koden till vänster.

Du kan också göra det genom att besöka <https://app.assently.com/case/verify>

SHA-512:

b6d7527b89c27f117279e763daaf0cd043c7b696fc52832b48bd16c9220d8734c5226d4870be66d2e23dbbe4c494dc2e8cd8d866ab9f3e29bd83be775d76e
d0f

Om detta kvitto

Dokumentet är elektroniskt undertecknat genom e-signeringsplattformen Assently i enlighet med eIDAS, Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 910/2014. En elektronisk underskrift får inte förvägras rättslig verkan eller giltighet som bevis vid rättsliga förfaranden enbart på grund av att underskriften har elektronisk form eller inte uppfyller kraven för kvalificerade elektroniska underskrifter. En kvalificerad elektronisk underskrift ska ha motsvarande rättsliga verkan som en handskreven underskrift. Assently tillhandahålls av Assently AB, org. nr. 556828-8442, Holiändargatan 20, 111 60 Stockholm, Sverige.